

«Det gule heftet»:

Trygderefusjon til glede og fortvilelse

Trygdeutbetalingene til tannbehandling har oversteget 2 milliarder kroner. Mange pasienter med behov for tannbehandling får svært nødvendig hjelp for disse midlene. Det er bra! Systemet er basert på tillit, og vi tannleger avgjør selv når pasientene har krav på støtte etter regelverket i «det gule heftet». Ordningen krever lite administrasjon og gjør at pengene i stor grad går direkte til de pasientene som trenger det mest. Men ordningen krever også mye av oss tannleger.

Mange pasienter har stort tannbehandlingsbehov og ønsker støtte til tannbehandling. Mange leser om trygdeordningen på nettet, og det kan være vanskelig å ta avgjørelser som pasienten kanskje ikke er enig i. Likevel må regelverket følges, selv om det i noen tilfeller føles urettferdig og vanskelig. Systemet i Norge er nå en gang slik at voksne pasienter stort sett skal betale for sin egen tannbehandling. Pasienter som får støtte til tannbehandling representerer unntakene fra denne hovedregelen.

Jeg tror at de aller fleste tannleger ønsker å bruke regelverket på riktig måte, slik at de pasientene som har krav på støtte til tannbehandling får den støtte de har krav på. Dessverre viser Helfos kontroller allikevel at det fortsatt er mange feilutbetalinger. Hvorfor er det slik? Er regelverket for vanskelig? Er tannlegene for lite opptatt av å følge regelverket? Kreves det for mye dokumentasjon som det er for vanskelig og tidkrevende å få tilgang til?

Vi kjenner ikke årsakene godt nok. Helfo har derfor satt i gang noe de kaller et «etterlevelsprosjekt» for tannhelsetjenesten. Målet er å identifisere risikoområder, finne årsaker og kartlegge behandlernes atferd. Videre skal

de velge virkemidler og forsøke å innføre tiltak som gir målbare forbedringer i antall feilutbetalinger.

Det er uansett meget viktig at vi alle gjør vårt for å bruke regelverket på riktig måte. Alle kan gjøre feil, men dessverre avdekkes også en del direkte misbruk av systemet. Det skal ikke forekomme, og det er viktig at det blir slått ned på.

Et av de viktigste problemområdene under kontrollene er journalføring. Skal det utføres behandling, skal det være fordi man har stilt en diagnose. Det burde ikke være umulig å få til. Stønadsberettigelse for utbetalinger skal selvfølgelig dokumenteres i journalen.

Så kan man være enig eller uenig i regelverkets utforming. NTF spiller hvert eneste år inn ønsker om endringer til Helsedirektoratet. Vi mener at det fortsatt kan, og bør, gjøres en del tekstlige endringer, slik at «det gule heftet» blir enda mer presist. Men står det at man før rehabilitering skal lage en behandlingsplan og en plan for oppfølging for at stønad skal kunne utløses, ja så må man bare innrette seg etter det. Og dersom det står at man skal forsøke vevsbesparende behandling før man velger kronebehandling, så skal man altså gjøre det. Og står det at tilstanden skal være grav og av vesentlig betydning for funksjon og estetikk, ja, så må den være det, hvis Helfo skal gi tilskudd til behandlingen. Man kan selvsagt gjøre annen behandling hvis pasienten ønsker det, men da må pasienten betale selv. Det er slik regelverket er.

Det er ikke bra at Helfos kontroller fortsatt avdekker store feilutbetalinger. Ordningen gir støtte til pasienter med store behov, og misbruk av systemet vil antageligvis føre til innstramminger og

begrensninger i regelverket. Det har vi sett de siste årene, og det rammer dessverre pasientene våre.

Heldigvis ser vi at Helfo har fokus på kontroller, og at de spesielt er ute etter dem som misbruker regelverket. De krever tilbakebetaling, og i grove tilfeller kan retten til å utløse refusjon inndras. I de mest alvorlige sakene politianmeldes det også. Da er det ingen nåde – og sånn bør det være. Misbruk bringer både tannlegestanden og systemet i vanry!

Når dette er sagt: Vi skal bruke regelverket når vi har pasienter som har krav på støtte. Og vi skal ikke være så redde for å gjøre feil at vi lar være å bruke det. De etiske reglens § 9 understreker at «tannlegen skal hjelpe sine pasienter til å oppnå økonomiske rettigheter og ytelser som følger av lovgivning». Men vi skal også «overfor institusjoner som dekker helseutgifter medvirke til at pasienten ikke skaffes uberettiget økonomisk eller annen fordel». Altså ikke for mye. Og heller ikke for lite.

Budskapet blir derfor: Sett dere godt inn i regelverket, bruk det korrekt og før god journal når du tar avgjørelser og velger behandlingsform! Da er mye gjort.

Jeg vet at dette ikke alltid er like lett, derfor holder NTF jevnlig kurs i regelverket både sentralt og i lokalforeningene. Det nye nettbaserte TANK-kurset om trygdestønad ligger også ute, der er det mange tips og kasus. TANK-kurset er gratis for medlemmene og du får dessuten poeng i det obligatoriske etterutdanningssystemet! Benytt deg av denne medlemsfordelen til å sikre dine kunnskaper på området. Det tjener både du og pasientene dine på.

Camilla Hanser Stenum